

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 209/2012-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. októbra 2012 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť JUDr. P. P., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. K. P., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 406/2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 406/2010 porušil základné právo JUDr. P. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Krajskému súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Co 406/2010 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných priet'ahov.

3. JUDr. P. P. **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré **j e** Krajský súd v Bratislave **p o v i n n ý** vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. JUDr. P. P. **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov), ktoré **j e** Krajský súd v Bratislave **p o v i n n ý** vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. K. P., Ž., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 209/2012-9 z 3. júla 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť JUDr. P. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 406/2010 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva najmä, že «(...) Na Krajskom súde v Bratislave je vedená v odvolacom konaní pod sp. zn. zberného spisu 15Co/406/2010 občianskoprávna vec sťažovateľa o ochranu osobnosti.

Podľa zistení sťažovateľa v informačnej kancelárii odporcu spis sa nachádza na odvolacom súde od 21. 10. 2010 a ku dňu podania sťažnosti sa vo veci nekoná.

Sťažovateľ dňa 21. 10. 2011 odovzdal na poštovú prepravu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov adresovanú predsedníčke súdu. Ku dňu podania sťažnosti predsedníčka súdu na sťažnosť neodpovedala.

Podľa výsledku reklamačného konania S. p. dňa 15. 12. 2011 potvrdila, že reklamovaná zásielka bola vydaná adresátovi dňa 25. 10. 2011. (...)

Je nesporné, že aj po podaní sťažnosti nečinnosť odporcu pokračuje a náprava po podaní sťažnosti nenastala. Je vôbec otázne či sťažnosť bola v súlade s právnymi normami prešetrená, keď predsedníčka súdu prípadne iná poverená osoba na sťažnosť štyri mesiace neodpovedala. (...)

Sťažovateľ je toho názoru, že postup Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 15Co/406/2010 porušuje jeho základné právo priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Sťažovateľ je toho názoru, že postup Krajského súdu v Bratislave vo veci vedenej pod sp. zn. 15Co/406/2010 porušuje jeho základné právo priznané v čl. 6 ods. 1 Dohovoru. (...)

K základným kritériám, ktoré Ústavný súd SR v súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 74/97, II. ÚS 70/98) zohľadňuje pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, sťažovateľ uvádza:

1) Predmetom konania pred odvolacím súdom je ochrana osobnosti sťažovateľa. Z povahy veci nevyplýva skutková a právna náročnosť veci. Nepochybne ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva.

2) Správanie sťažovateľa žiadnym spôsobom nevytvorilo dlhodobú situáciu, ktorá by odôvodňovala zbytočné prietahy v postupe konajúceho súdu.

3) Sťažovateľ zastáva názor, že zbytočné prietahy v označenej veci sú spôsobené pretrvávajúcou nečinnosťou odvolacieho súdu.

Sťažovateľ už nemá inú možnosť domôcť sa svojho práva na konanie bez prietahov ako podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy SR. (...)

V súlade s čl. 127 ods. 1 Ústavy SR sa sťažovateľ domáha, aby Ústavný súd SR vyslovil, že jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...) postupom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/406/2010 porušené bolo.

V súlade s ust. čl. 127 ods. 2 druhá a tretia veta Ústavy SR sťažovateľ sa domáha výroku ústavného súdu, aby prikázal odporcovi konať bez zbytočných prieťahov.

V súlade s ust. čl. 127 ods. 3 Ústavy SR sťažovateľ sa domáha primeraného finančného zadosťučinenia.

V súlade s ust. § 50 ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z. v znení noviel sťažovateľ primerané finančné zadosťučinenie odôvodňuje pretrvávajúcim pocitom neistoty, pocitmi márnosti a nespravodlivosti, ktoré vyplývajú z nečinnosti odporcu. Nemožno opomenúť, že celé konanie na dvoch stupňoch trvá od 21. 03. 2003, kedy sťažovateľ podal žalobu.

Sťažovateľ je toho názoru, že navrhovaná suma primeraného finančného zadosťučinenia je primeraná na zmiernenie nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla zbytočnými prieťahmi konajúceho súdu.

Sťažovateľ zdôrazňuje, že právo, aby vec bola prejednaná v primeranej lehote je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru(...) Neskoré rozhodnutie môže pre účastníka konania vôbec stratiť zmysel, teda doslova platí „neskorá spravodlivosť nie je žiadna spravodlivosť“ (justice deleyed is justice denied). Podľa názoru sťažovateľa príliš pomalá spravodlivosť stráca kredibilitu v očiach verejnosti a účastník konania je príliš dlho vystavený neistote o výsledku procesu, úzkosti a stresu s tým spojený.

(...) Podľa názoru sťažovateľa sťažnosť neobsahuje dôvody na jej odmietnutie v zmysle § 25 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. v znení noviel a preto navrhuje, aby ju Ústavný súd SR prijal na ďalšie konanie.

Sťažovateľ s poukazom na bohatú a ustálenú judikatúru Ústavného súdu SR vo veciach súvisiacich s porušovaním základného práva priznaného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru(...) navrhuje, aby Ústavný súd SR po vykonanom dokazovaní rozhodol o sťažnosti sťažovateľa nálezom a takto rozhodol

1) Základné právo JUDr. P. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy(...) a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru(...) postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 15Co/406/2010 porušené bolo.

2) Krajskému súdu v Bratislave prikazuje vo veci vedenej pod sp. zn. 15Co/406/2010 konať bez zbytočných prietáhov.

3) JUDr. P. P. priznáva finančné zadostučinenie vo výške 3.000,- EUR(...), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4) Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť JUDr. P. P. trovy právneho zastúpenia na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. K. P. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.»

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: krajský súd, zastúpený jeho podpredsedom, listom sp. zn. Spr. 3466/12 zo 14. augusta 2012 a doplnením tohto vyjadrenia z 22. augusta 2012 a právna zástupkyňa sťažovateľa oznámením z 10. septembra 2012.

2.1 Podpredseda krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Prípisom zo dňa 06. 08. 2012, som požiadal JUDr. M. M. predsedu senátu 15 Co o vyjadrenie k obsahu sťažnosti sťažovateľa zo dňa 24. 02. 2012; predmetné vyjadrenie mi bolo predložené dňa 10. 08. 2012.

V tomto vyjadrení menovaný predseda senátu uviedol, že vec sp. zn. 15 Co 406/2010, bola do senátu 6 Co prevedená na základe protokolu o prevedení spisov zo dňa 23. 01. 2012. Preto má za to, že senát 6 Co nemôže zodpovedať za prípadné zbytočné prietahy v tomto konaní, ku ktorým došlo do 22. 01. 2012.

Súčasne predseda senátu uviedol, že nie je možné stotožniť sa s tvrdením sťažovateľa, že predmetná vec nie je skutkovo a právne náročná. Predmetom sporu je ochrana osobnosti, pričom súdny spis sp. zn. 15 Ct 55/2003 (sp. zn. 15 Co 406/2010), má ku dňu 10. 08. 2012, celkom 493 strán.

(...) oznamujem, že Krajský súd v Bratislave podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii ÚS SR, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ÚS SR. “

„(...) K doplneniu tohto vyjadrenia zo dňa 14. 08. 2012 uvádzam nasledovné:

Prípisom zo dňa 14. 08. 2012, som požiadal JUDr. D. K., predsedníčku senátu 15Co, o vyjadrenie k obsahu sťažnosti sťažovateľa zo dňa 24. 02. 2012; predmetné vyjadrenie mi bolo predložené dňa 12. 08. 2012.

V tomto vyjadrení menovaná predsedníčka senátu uviedla, že po predložení zberného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 15Co 406/2010, ako aj pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 15Ct 55/2003 zistila, že účastníkmi konania na strane žalobcu je JUDr. P. P., na strane žalovaného je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky(...) a predmetom žaloby je ochrana osobnosti.

Z uvedeného zberného spisu vyplýva, že vec sp. zn. 15Co 406/2010 bola pridelená do súdneho oddelenia 15Co dňa 21. 10. 2010. Sudcom spravodajcom bola JUDr. E. B. V čase zápisu tejto veci do súdneho oddelenia 15Co, iné veci v tomto súdnom oddelení vybavoval senát v zložení: JUDr. D. K. predsedníčka senátu, JUDr. E. B., členka senátu a Mgr. S. P., členka senátu. Senát 15Co v roku 2010 a aj v predchádzajúcich rokoch pracoval a vybavoval veci priebežne, podľa dátumu prijatia, pričom v roku 2010 vybavoval aj veci skôr prijaté a nevybavené veci z rokov 2009 a 2010.

V zmysle zmeny Rozvrhu práce Krajského súdu v Bratislave na kalendárny rok 2011, v mesiaci august 2011, na základe dodatku k tomuto Rozvrhu práce, boli veci zo súdneho oddelenia 15Co prerokovávané v senáte predsedníčky JUDr. E. S., pričom menované členky senátu ostali bezo zmeny, vrátane sudcu spravodajcu.

JUDr. D. K. má za to, že ku dňu zmeny predsedu senátu vec vedená pod sp. zn. 15Co 406/2010, nebola reštančnou a nejednalo sa o vec prednostnú. V súdnom oddelení 15Co boli vybavované veci priebežne podľa dátumu ich prijatia, tak ako je to vyššie uvedené.

Za obdobie od 21. 10. 2010 do prerozdelenia vecí dodatkom k Rozvrhu práce v mesiaci september 2011, senát 15Co vybavoval veci priebežne podľa ich doručenia, pričom prednostne boli vybavované pracovno-právne veci, prípadne veci týkajúce sa výživného.

Pokiaľ ide o namietanú sťažnosť sťažovateľa zo dňa 21. 10. 2011, podanú na Krajskom súde v Bratislave dňa 25. 10. 2011 podľa ustanovenia § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov(...) skutočnosť, že k takémuto podaniu zo strany sťažovateľa došlo, tunajší súd zistil až nahliadnutím dňa 21. 05. 2012 do súdneho spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7C 154/2004 (dôvodom nahliadnutia bola podaná ústavná sťažnosť sťažovateľa aj vo veci sp. zn. 2Co 168/2010, resp. touto jednou sťažnosťou zo dňa 21. 10. 2011, boli sťažovateľom namietané zbytočné prietahy odvolacieho súdu v dvoch súdnych konaniach, a to vo veciach sp. zn. 2Co 168/2010 a sp. zn. 15Co 406/2010). Na základe bezodkladne vyhotoveného úradného záznamu zo dňa 21. 05. 2012, bola predmetná sťažnosť zo dňa 21. 10. 2011, zaevidovaná do oddelenia sťažností Krajského súdu v Bratislave pod Spr. 2136/2012 a vybavená odpoveďou zo dňa 06. 06. 2012 so záverečným vyhodnotením jej dôvodnosti. Odpoveď na sťažnosť bola sťažovateľovi doručená tunajším súdom dňa 18. 06. 2012. (...)»

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom podaní k vyjadreniu podpredsedu krajského súdu uviedla:

„K vyjadreniu odporcu sa sťažovateľ nevyjadruje, len poznamenáva, že do dnešného dňa sťažovateľovi nebolo doručené rozhodnutie odvolacieho súdu a nemá ani poznatky o tom, či odvolací súd už rozhodol.

V súlade s ust. § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov sťažovateľ súhlasí s tým, aby Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania vo veci vedenej pod sp. zn. II. ÚS 209/2012.

Sťažovateľ si uplatňuje trovy konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia(...) vo výške -269,60,- EUR(...)“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na krajskom súde pod sp. zn. 15 Co 406/2010:

Dňa 21. októbra 2010 bol krajskému súdu predložený spis, aby rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 15 Ct 55/03-354. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 15 Co 406/2010 a bola pridelená sudkyni JUDr. Ľ. B.

Dňa 19. januára 2012 bola vec pridelená na prerokovanie a rozhodnutie do senátu krajského súdu „6Co“.

Dňa 17. augusta 2012 predsedníčka senátu JUDr. D. K. prípisom sp. zn. 15 Co 406/2010 oznámila námietku svojej zaujatosti podpredsedovi krajského súdu povereného plnením úloh predsedu krajského súdu a navrhla, „*aby vec bola pridelená inému sudcovi*“.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 406/2010 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že z hľadiska hodnotenia povahy veci sa opiera o všeobecnú zásadu uznávanú aj v judikatúre ESLP, podľa ktorej sa primeraná lehota na konanie o ochrane osobnosti v dôsledku mimoriadne citeľného možného zásahu do sféry osobnostných práv a slobôd musí posudzovať prísnejšie (m. m. II. ÚS 32/03).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že doterajšia dĺžka posudzovaného konania (ako na to bude poukázané v bode III/3 tohto rozhodnutia) nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným pried'ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom krajského súdu v predmetnej veci a predovšetkým poukazuje na to, že nemožno pochybovať o tom, že aj povaha ochrany osobnosti si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania.

Ústavný súd konštatuje, že trvanie napadnutého odvolacieho konania viac ako dva roky je v kontexte celkového trvania konania o ochrane osobnosti, ktoré sa na súde I. stupňa začalo 21. marca 2003, už samo osebe celkom jednoznačne neprimerané. Na krajskom súde pritom od 21. októbra 2010 do 17. augusta 2012 (dvadsaťdva mesiacov) nebol vykonaný ani jediný úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným pried'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Personálne zmeny, na ktoré v danej veci poukázal podpredseda krajského súdu, nebolo možné akceptovať. Ústavný súd už

v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal krajskému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančného zadosťučinenie v sume 3 000 €, pretože vo vzťahu k napadnutému konaniu *„príliš pomalá spravodlivosť stráca kredibilitu v očiach verejnosti a účastník konania je príliš dlho vystavený neistote o výsledku procesu, úzkosti a stresu s tým spojené“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané v sume 2 000 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 22. februára 2012 a spísanie ústavnej sťažnosti z 24. februára 2012). Za dva úkony vykonané v roku 2012 patrí odmena v sume dvakrát po 127,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,63 € (v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 269,58 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2012